

Nieuwsbrief SR Updates - Nummer 02, 2020

Nummer 2, 2020

Redactie: prof. mr. J.S. Nan en mr. C.L. van der Vis.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2020:5](#) 14-01-2020

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2020:36](#) 14-01-2020

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2020:39](#) 14-01-2020

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2020:32](#) 14-01-2020

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2020:31](#) 14-01-2020

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2020:16](#) 14-01-2020

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2020:35](#) 14-01-2020

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2020:30](#) 14-01-2020

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2020:38](#) 14-01-2020

RECHTSPRAAK

Verschoonbare termijnoverschrijding in verband met omstandigheid dat verdachte heeft vertrouwd op vonnis rechtbank waarin is uitgegaan van verkeerd aantal dagen reeds ondergane voorlopige hechtenis (111 dagen i.p.v. 16 dagen)?

Het middel klaagt over het oordeel van het hof dat de overschrijding van de termijn voor het instellen van het hoger beroep niet verschoonbaar is.

De wet bepaalt in welke gevallen tegen een rechterlijke uitspraak een rechtsmiddel kan worden ingesteld en binnen welke termijn dit kan geschieden; die termijnen zijn van openbare orde. Overschrijding van de termijn voor hoger beroep door de verdachte betekent in de regel dat deze niet in dat hoger beroep kan worden ontvangen. Dit gevolg kan daaraan uitsluitend dan niet worden verbonden, indien sprake is van bijzondere, de verdachte niet toe te rekenen, omstandigheden welke de overschrijding van de termijn verontschuldigbaar doen zijn. Daarbij kan onder meer worden gedacht aan voor het verstrijken van de beroepstermijn verstrekte ambtelijke informatie waardoor bij de verdachte de gerechtvaardigde verwachting is gewekt dat de beroepstermijn op een ander tijdstip aanvangt (vgl. HR 6 januari 2004, ECLI:NL:HR:2004:AN8587).

Het hof heeft geoordeeld dat het hoger beroep niet is ingesteld binnen de bij de wet bepaalde termijn en dat de overschrijding van die termijn niet verschoonbaar is. Dat oordeel, erop neerkomende dat niet sprake is van bijzondere, de verdachte niet toe te rekenen, omstandigheden welke de overschrijding van de termijn verontschuldigbaar doen zijn, getuigt niet van een onjuiste rechtsopvatting en is niet onbegrijpelijk niettegenstaande hetgeen door de raadsman van de verdachte ter terechtzitting in hoger beroep omtrent de overschrijding van de termijn is aangevoerd.

Het middel faalt.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 14-01-2020

ECLI: ECLI:NL:HR:2020:38

Zaaknummer: 18/04762

Rechters: J. de Hullu, E.S.G.N.A.I. van de Griend en A.E.M. Röttgering

Advocaten: I.T.H.L. van de Bergh

Wetsartikelen: 408 Sv

RECHTSPRAAK

Bewijsklacht over de pleegperiode en over omzetten van geldbedrag en kwalificatie van verwerven en voorhanden hebben van geldbedrag als witwassen.

Het middel klaagt dat de bewezenverklaring, voor zover die inhoudt dat de verdachte het feit heeft begaan 'in de periode van 25 december 2012 tot en met 28 mei 2013' en dat de verdachte een geldbedrag 'heeft omgezet', ontoereikend is gemotiveerd. Op de gronden die zijn vermeld in de conclusie van de advocaat-generaal onder 6-8 faalt deze klacht voor zover het gaat om de bewezen verklaarde pleegperiode, maar slaagt deze klacht voor zover het gaat om de bewezenverklaring van 'heeft omgezet'. Dit hoeft echter op zichzelf niet tot cassatie te leiden, omdat ten laste van de verdachte tevens is bewezen verklaard dat hij het geldbedrag tezamen en in vereniging met een ander of anderen 'heeft verworven en voorhanden heeft gehad'.

Het middel klaagt voorts over de kwalificatie door het hof van het bewezen verklaarde (tezamen en in vereniging met een ander of anderen) verwerven en voorhanden hebben van een geldbedrag als witwassen. Deze klacht slaagt op de gronden die zijn vermeld in de conclusie van de advocaat-generaal onder 6 en 10-13.

De Hoge Raad zal om doelmatigheidsredenen de zaak zelf afdoen door de verdachte ter zake van het onder 21 bewezen verklaarde feit te ontslaan van alle rechtsvervolgning. Daardoor worden de aard en de ernst van al wat voor het overige ten laste van de verdachte is bewezen verklaard – zoals weergegeven in de conclusie van de advocaat-generaal onder 1 – niet aangetast, zodat vernietiging van de bestreden uitspraak ter zake van de strafoplegging achterwege kan blijven.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de beslissing ter zake van de strafbaarheid van het onder 21 bewezen verklaarde, ontslaat de verdachte ter zake van het bewezen verklaarde onder 21 van alle rechtsvervolgning en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 14-01-2020

ECLI: ECLI:NL:HR:2020:39

Zaaknummer: 18/05113

Rechters: J. de Hullu, M.J. Borgers en A.E.M. Röttgering

Advocaten: R.J. Baumgardt en P. van Dongen

Wetsartikelen: 42obis

RECHTSPRAAK

Is het eenvoudig witgewassen geld onmiddellijk afkomstig uit enig misdrijf?

Het middel klaagt over de bewezenverklaring van eenvoudig witwassen, voor zover inhoudende dat de verdachte een geldbedrag van in totaal € 650 voorhanden heeft gehad dat 'afkomstig was uit enig eigen misdrijf' in de zin van artikel 42obis lid 1 Sr.

Indien de door het Openbaar Ministerie aangedragen feiten en omstandigheden een vermoeden rechtvaardigen dat het niet anders kan zijn dan dat het voorwerp uit enig misdrijf afkomstig is, mag van de verdachte worden verlangd dat hij een concrete, verifieerbare en niet op voorhand hoogst onwaarschijnlijke verklaring geeft dat het voorwerp niet van misdrijf afkomstig is. De omstandigheid dat zo een verklaring van de verdachte mag worden verlangd, houdt niet in dat het aan de verdachte is om aannemelijk te maken dat het voorwerp niet van misdrijf afkomstig is.

Indien de verdachte voormelde verklaring geeft, ligt het op de weg van het Openbaar Ministerie nader onderzoek te doen naar die verklaring. De rechter zal dan mede op basis van de resultaten van dat onderzoek moeten beoordelen of ondanks de verklaring van de verdachte het witwassen bewezen kan worden op de grond dat (het niet anders kan zijn dan dat) het voorwerp uit enig misdrijf afkomstig is. Indien een dergelijke verklaring uitblijft, mag de rechter die omstandigheid betrekken in zijn overwegingen omtrent het bewijs.

Dit toetsingskader is ook van belang in de gevallen waarin de rechter aan de omstandigheden waaronder een voorwerp wordt aangetroffen, het vermoeden ontleent dat dit voorwerp 'onmiddellijk afkomstig is uit enig eigen misdrijf' als bedoeld in artikel 42obis lid 1 Sr en artikel 42oquater lid 1 Sr.

Gelet op de door het hof vastgestelde feiten en omstandigheden, waaronder het bij de verdachte aantreffen van 27 bolletjes cocaïne die kennelijk deel uitmaakten van een handelsvoorraad, heeft het hof – niet onbegrijpelijk – geoordeeld dat deze het vermoeden rechtvaardigen dat de verdachte een geldbedrag van ongeveer € 650 voorhanden heeft gehad dat onmiddellijk uit enig eigen misdrijf afkomstig is.

Het hof heeft voorts, in reactie op wat door en namens de verdachte is aangevoerd over de legale herkomst van dat geldbedrag uit een uitkering, verkoop van een playstation en casinobezoek, overwogen dat de verdachte, naast zijn eigen verklaring, geen stukken heeft overgelegd waaruit die legale herkomst zou blijken. Het hof heeft echter in het midden gelaten of de verdachte een concrete, verifieerbare en niet op voorhand hoogst onwaarschijnlijke verklaring heeft gegeven over de herkomst van het (gehele) geldbedrag. In aanmerking genomen wat onder 3.3 is vooropgesteld, is de bewezenverklaring daarom niet toereikend gemotiveerd.

Het middel is in zoverre terecht voorgesteld. Gelet op de hierna volgende beslissing behoeft het middel voor het overige geen bespreking.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de beslissingen ter zake van het onder 2 ten laste gelegde en de strafoplegging, wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Amsterdam, opdat de zaak ten aanzien daarvan op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 14-01-2020

ECLI: ECLI:NL:HR:2020:36

Zaaknummer: 18/03396

Rechters: J. de Hullu, M.J. Borgers en J.C.A.M. Claassens

Advocaten: M. Berndsens

Wetsartikelen: 420bis Sr

RECHTSPRAAK

Kan klacht dat verdachte in strijd met artikel 14 lid 5 IVBPR niet de mogelijkheid heeft om veroordeling bij arrest hof, na eerder gegeven vrijspraak door rechtbank, substantieel door tweede feitelijke instantie te laten beoordelen, worden aangemerkt als cassatiemiddel?

Op de gronden die zijn vermeld in de conclusie van de advocaat-generaal kan de verdachte niet worden ontvangen in het ingestelde beroep.

De Hoge Raad verklaart de verdachte niet-ontvankelijk in het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 14-01-2020

ECLI: ECLI:NL:HR:2020:16

Zaaknummer: 18/05448

Rechters: J. de Hullu, V. van den Brink en E.S.G.N.A.I. van de Griend

Advocaten: A.R. Kellerman

Wetsartikelen: 14 IVBPR

RECHTSPRAAK

Beroep op EHRM-arrest Geerings/Nederland. Heeft het hof bij de schatting van het wederrechtelijk verkregen voordeel een voordeel betrokken dat is gerelateerd aan in de hoofdzaak gegeven partiële vrijspraak?

Het middel klaagt dat het hof bij de schatting van het wederrechtelijk verkregen voordeel ten onrechte tevens voordeel dat is gerelateerd aan een in de hoofdzaak gegeven partiële vrijspraak heeft betrokken.

Op de gronden die zijn vermeld in de conclusie van de advocaat-generaal onder 14 tot en met 16 is het middel terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof 's-Hertogenbosch, opdat de zaak op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 14-01-2020

ECLI: ECLI:NL:HR:2020:31

Zaaknummer: 18/04719

Rechters: W.A.M. van Schendel, Y. Buruma en M.T. Boerlage

Advocaten: G.J.P.M. Mooren

Wetsartikelen: 36e Sr

RECHTSPRAAK

Is het oordeel van het hof dat betrokkene de rekening tot een bedrag van € 1.656,14 aan netbeheerder voor stroom heeft betaald begrijpelijk?

Het middel klaagt onder meer dat het oordeel van het hof dat de betrokkene de rekening tot een bedrag van € 1.656,14 aan Liander heeft betaald onbegrijpelijk, althans ontoereikend gemotiveerd is.

Op de gronden die zijn vermeld in de conclusie van de advocaat-generaal onder 14 en 15 is het middel terecht voorgesteld.

De Hoge Raad zal de zaak zelf afdoen door het door het hof geschatte wederrechtelijk verkregen voordeel te verminderen met het reeds aan Liander betaalde geldbedrag van € 2.160,14. Uitgaande van de schatting van het wederrechtelijk verkregen voordeel op een bedrag van € 23.792,27 zal worden bepaald dat de aan de betrokkene opgelegde verplichting tot betaling aan de Staat een bedrag van € 21.632,13 bedraagt.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de opgelegde betalingsverplichting ter ontneming van het wederrechtelijk verkregen voordeel, vermindert het te betalen bedrag in die zin dat de hoogte daarvan € 21.632,13 bedraagt en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 14-01-2020

ECLI: ECLI:NL:HR:2020:30

Zaaknummer: 18/04133

Rechters: W.A.M. van Schendel, Y. Buruma en M.T. Boerlage

Advocaten: W.H. Jebbink

Wetsartikelen: 36e Sr

RECHTSPRAAK

Aanvraag tot herziening op basis van rapportage inhoudende dat bij aanvrager sprake was van psychotische stoornis.

In de aanvraag wordt aangevoerd dat de – bij de aanvraag gevoegde – Rapportage Pro Justitia van het Nederlands Instituut voor Forensische Psychiatrie en Psychologie van 2 juli 2019 het ernstig vermoeden wekt dat de rechter, indien deze destijds met dit gegeven bekend was geweest, hetzij de aanvrager zou hebben ontslagen van alle rechtsvervolging, hetzij een minder zware strafbepaling zou hebben toegepast. De aanvrager voert daartoe aan dat in voormelde rapportage is geconcludeerd (i) dat de aanvrager vanwege een ernstige psychotische stoornis ten tijde van een vermoedelijk door hem op 24 juni 2018 gepleegd strafbaar feit ten aanzien van dat feit (sterk) verminderd toerekeningsvatbaar is en ontoerekeningsvatbaarheid niet valt uit te sluiten, en (ii) dat bij de aanvrager al jaren sprake is van een psychotische stoornis. Volgens de aanvrager leiden deze conclusies uit de rapportage ertoe ‘dat de kans groot is’ dat hij ten aanzien van de op 30 mei 2017 en 3 april 2017 gepleegde feiten – waarvoor hij is veroordeeld in de uitspraak waarvan herziening wordt gevraagd – ontoerekeningsvatbaar zou zijn verklaard en zou zijn ontslagen van alle rechtsvervolging, als de rechter destijds met die conclusies bekend was geweest. In ieder geval, zo wordt aangevoerd, zouden voornoemde conclusies – indien zij de rechter ten tijde van de strafoplegging bekend waren geweest – ertoe hebben geleid dat aan de aanvrager vanwege de in 2017 gepleegde feiten niet de maatregel tot plaatsing in een inrichting voor stelselmatige daders (hierna: ISD-maatregel) zou zijn opgelegd.

De in de aanvraag ingenomen stelling dat ‘de kans groot is’ dat de aanvrager ten aanzien van de door hem op 30 mei 2017 en 3 april 2017 gepleegde feiten ontoerekeningsvatbaar zou zijn verklaard, is te speculatief om tot herziening te kunnen leiden. Daarbij neemt de Hoge Raad in aanmerking (i) dat in de – onder 3.2 vermelde – rapportage enkel is geconcludeerd dat ‘niet valt uit te sluiten’ dat de aanvrager ontoerekeningsvatbaar was, (ii) dat deze conclusie in de rapportage uitsluitend is gerelateerd aan een vermoedelijk door de aanvrager op 24 juni 2018 gepleegd strafbaar feit, en (iii) dat de rapportage overigens slechts de niet nader gespecificeerde conclusie bevat dat bij de aanvrager ‘al jaren’ sprake is van een psychotische stoornis. Het aangevoerde wekt derhalve niet een ernstig vermoeden als bedoeld in artikel 457

lid 1 aanhef en onder c Sv. Voor zover in de aanvraag wordt aangevoerd dat de rechter geen ISD-maatregel zou hebben opgelegd indien deze met voormelde rapportage bekend was geweest, wordt miskend dat onder ‘een minder zware strafbepaling’ in de zin van artikel 457 lid 1 aanhef en onder c Sv moet worden verstaan een strafbepaling die een minder zware straf bedreigt. Daaronder valt niet de oplegging door de rechter van een andere (minder zware) sanctie.

Uit hetgeen hiervoor is overwogen vloeit voort dat de aanvraag kennelijk ongegrond is, zodat als volgt moet worden beslist.

De Hoge Raad wijst de aanvraag tot herziening af.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 14-01-2020

ECLI: ECLI:NL:HR:2020:32

Zaaknummer: 19/03808

Rechters: W.A.M. van Schendel, E.S.G.N.A.I. van de Griend en M.T. Boerlage

Advocaten: S. Ben Ahmed

Wetsartikelen: 457 Sv

RECHTSPRAAK

Ambtshalve verplichting tot horen van getuigen wier verklaringen voor bewijs zijn gebruikt?

Het middel klaagt onder verwijzing naar artikel 6 EVRM over de (motivering van de) bewezenverklaring. Het betoogt dat het hof het ten laste gelegde feit niet zonder meer kon bewezen verklaren nadat de rechtbank de verdachte daarvan in eerste aanleg had vrijgesproken.

De onderhavige zaak wordt – anders dan het geval was in HR 16 oktober 2018, ECLI:NL:HR:2018:1943 – niet gekenmerkt door de bijzonderheid dat de rechter in eerste aanleg heeft doen blijken dat hij een ten overstaan van een opsporingsambtenaar afgelegde, de verdachte belastende verklaring van een getuige niet betrouwbaar acht en daarom niet voor het bewijs gebruikt, en de rechter (mede) op die grond tot vrijspraak van het ten laste gelegde feit is gekomen, terwijl de rechter in hoger beroep die verklaring wel voor het bewijs gebruikt. De in dat arrest voor dergelijke specifieke gevallen aanvaarde regel, die inhoudt dat de rechter in hoger beroep ter waarborging van de deugdelijkheid van de bewijsbeslissing de redenen voor het gebruik van die verklaring dient op te geven en in het bijzonder moet vermelden op welke gronden hij de desbetreffende verklaring betrouwbaar acht, waarbij die gronden kunnen maar niet behoeven te zijn ontleend aan een verhoor van de getuige in hoger beroep, vindt in deze zaak dan ook geen toepassing (vgl. HR 1 oktober 2019, ECLI:NL:HR:2019:1485, r.o. 3.6). Evenmin doet zich een andere omstandigheid voor op grond waarvan het hof gehouden was ambtshalve personen op te roepen en te horen en/of ambtshalve de in de bewijsmiddelen 6 en 7 genoemde camerabeelden ter terechtzitting te bekijken. Voor zover het middel daarover klaagt, faalt het.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 14-01-2020

ECLI: ECLI:NL:HR:2020:5

Zaaknummer: 18/01509

Rechters: W.A.M. van Schendel, V. van den Brink en E.S.G.N.A.I. van de Griend

Advocaten: prof. mr. J.S. Nan

Wetsartikelen: 317 Sr en 6 EVRM

RECHTSPRAAK

Heeft het hof voldaan aan artikel 359 Sv nu er geen redenen opgegeven zijn die in hoger beroep geleid hebben tot een vrijheidsbenemende straf?

Het middel klaagt dat het hof in strijd met artikel 359 lid 6 Sv geen opgave van de redenen heeft gegeven die in het bijzonder hebben geleid tot de keuze van het opleggen van een vrijheidsbenemende straf.

Op de gronden die zijn vermeld in de conclusie van de advocaat-generaal onder 4 tot en met 8 is het middel terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak, maar uitsluitend wat betreft de strafoplegging, wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Amsterdam, opdat de zaak in zoverre op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan en verwerpt het beroep voor het overige.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 14-01-2020

ECLI: ECLI:NL:HR:2020:35

Zaaknummer: 18/04043

Rechters: J. de Hullu, V. van den Brink en E.S.G.N.A.I. van de Griend

Advocaten: V.A. Groeneveld

Wetsartikelen: 359 Sv